

Матвійчук О. В., к.е.н., доцент кафедри,
Економічний факультет,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка С. Дем'янчука», м. Рівне

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стратегія економічної безпеки України, що затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015, визначила основні напрями державної політики національної безпеки держави, серед яких: 1) відновлення територіальної цілісності України; 2) створення ефективного сектору безпеки і оборони; 3) інтеграція в Європейський Союз, 4) забезпечення економічної та енергетичної безпеки; 5) інформаційної безпеки та екологічної безпеки. При підготовці Стратегії національної безпеки України системоутворюючим став науковий підхід, що включав у себе і фахові експертні оцінки і математичні моделі прогнозування. В розробленні проекту брали участь вітчизняні і міжнародні експерти, серед яких були представники країн ЄС і США. Сам проект розроблявся відкрито й прозоро. Стратегія національної безпеки України розрахована на термін до 2020 р. На реалізацію Стратегії буде спрямовано щорічно бюджетне фінансування не менше 5% від валового внутрішнього продукту.

Основними її цілями є новий якісний напрям економічного й гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Євросоюзу та її майбутнього як демократичної, правової, соціальної держави. Водночас, необхідно відзначити, що загрозами екологічній безпеці держави залишаються надмірний антропогенний вплив і високий рівень техногенного навантаження на територію України, негативні екологічні наслідки Чорнобильської катастрофи, значний обсяг відходів виробництва та споживання і неналежний рівень їх вторинного використання, переробки та утилізації.

Отже, в Стратегії зазначені пріоритети щодо забезпечення екологічної безпеки, а саме: збереження природних екосистем, підтримка їх цілісності та функцій життєзабезпечення, створення ефективної системи моніторингу довкілля, ресурсозбереження, забезпечення збалансованого природокористування. Важливими пріоритетами є зниження рівня забруднення навколишнього природного середовища, забезпечення контролю джерел забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод,

зниження рівня забруднення та відтворення родючості ґрунтів; очистка територій від промислових і побутових відходів.

Зважаючи на вказані положення, очевидно, потребує перегляду та нормативно-правового забезпечення проблематика переробки та утилізації відходів, запобігання неконтрольованому ввезенню в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин, матеріалів, трансгенних рослин і збудників хвороб. Окрема увага, на наше переконання, має бути спрямована на створення нормативної бази екологізації транспортної системи України. Маємо на увазі розроблення нормативно-правових положень екологічного характеру щодо діяльності працівників, які задіяні в транспортному процесі, вимог до екологічних характеристик транспортної інфраструктури та транспортних засобів усіх типів з точки зору екологічних стандартів, що застосовуються в європейській практиці.

Принагідно зауважимо, що поняття екологізації як правило пов'язують з процесом неухильного і послідовного впровадження систем технологічних, управлінських та інших рішень, що дозволяють підвищувати ефективність використання природних ресурсів і умов поряд з поліпшенням або хоча б збереженням якості природного середовища (або взагалі середовища життя) на локальному, регіональному та глобальному рівнях. Водночас, ми впевнені, що екологізація має і правовий аспект, а процедури вжиття технологічних кроків або ухвалення управлінських рішень екологічного характеру безперечно мають бути певним чином унормовані. З іншого боку, відповідні норми екологічного права здатні виконувати стимулюючу функцію щодо процесів екологізації.

В Стратегії національної безпеки України, що призначена створити необхідні параметри та механізми, за яких безпека держави буде посилена, очевидно необхідно розширити та конкретизувати положення, що сприятимуть, в тому числі розвитку системи екологічного права, як одного з нормативно-правових засобів забезпечення екологічної безпеки та, ширше, національної безпеки. Вважаємо, що такий ґрунтовний підхід заклав би підвалини для ефективної реалізації Стратегії національної безпеки на тривалу перспективу та продемонстрував би не декларативність згаданого документу, а його програмний та спрямований на досягнення реальних результатів характер.

Література

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію національної безпеки України: Указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>

2. Круглий стіл «Стратегія національної безпеки України в умовах радикальних змін внутрішнього і зовнішнього безпекового середовища» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1726>

УДК 347:656.7.072(043.2)

Скрипка Г. М., юридичний консультант,
ГО «Альянс Української Єдності», м. Київ

ПРАВИЛА ПОВІТРЯНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ТА ІНВАЛІДІВ

Конституція України закріпила пріоритет прав людини і громадянина в діяльності держави. Шлях євроінтеграції, який в нелегкій боротьбі обрала Україна, передбачає, що стандарти Європейського співтовариства мають ставати невід'ємними ознаками щоденного життя і діяльності в Україні. В даному аспекті законодавством України були створені правила перевезення пасажирів повітряним транспортом, в тому числі осіб, що мають певні фізичні обмеження чи є інвалідами. Зокрема визначено зміст поняття «пасажир з обмеженими фізичними можливостями або інвалід», а також регламентовано його правова та обов'язки під час здійснення повітряних перевезень.

Згідно Повітряного Кодексу України (далі – ПКУ) пасажир з обмеженими фізичними можливостями або інвалід – це пасажир, рухливість якого під час використання транспортного засобу є обмеженою внаслідок фізичної (сенсорної або опорно-рухової, постійної або тимчасової) чи розумової недієздатності або з будь-якої іншої причини, зокрема через похилий вік, стан якого потребує відповідної уваги та пристосування до його особливих потреб під час обслуговування пасажирів [1].

Відповідно до Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу, авіапідприємства повинні застосовувати стандартні процедури, пов'язані з перевезенням хворих пасажирів/інвалідів. Однак, вони повинні відмовитися перевозити або продовжувати перевезення осіб, перевезення, яких внаслідок їхнього фізичного стану або стану здоров'я на підставі встановлених фактів медичного або іншого огляду і т.д., може мати загрозу для безпеки інших пасажирів, їх майна, для літака або екіпажу [2].

Хворі пасажири/інваліди не приймаються до перевезення доти, поки все обслуговування не буде погоджене і підтверджене